

Οργανώνοντας το Μάθημα Ελευθερίας της τάξης μας.

Άρθρο στο Ροσινάντε

Θοδωρής Σάρας

autopoiesis.squat.gr

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα γέννημα αλλά και κομμάτι του κοινωνικού ανταγωνισμού ανάμεσα σε κυρίαρχους και κυριαρχούμενους προσαρμόζεται στην αρχή του 21ου αιώνα, στη λογική της ελαστικής κεφαλαιοκρατικής συσσώρευσης. Η βασική σχέση ανάμεσα σε αφεντικό και μισθωτό σκλάβο είναι αυτή της ευέλικτης εκμετάλλευσης της εργασιακής δύναμης, η οποία συνδέεται με τη διαρκή προσαρμογή της στην εισαγωγή τεχνολογίας, την κατανάλωση/ life style, και το θέαμα, που με τη σειρά τους συμβάλλουν στην ένταση της ταξικής πάλης τόσο ανάμεσα σε μερίδες της υπερεθνικής αστικής τάξης όσο και ανάμεσα σε αυτήν και την κατακερματισμένη σε παγκόσμιο επίπεδο εργατική τάξη.

Το κυρίαρχο μοντέλο της ελαστικής συσσώρευσης προσδιορίζει μεταξύ άλλων κοινωνικών σχέσεων το ελληνικό σχολείο. Στα πλαίσια των εκπαιδευτικών δομών εξελίσσεται μια διαρκής πάλη στα εξής επίπεδα: 1. ανάμεσα στο εκάστοτε αφεντικό (επιχείρηση ή κράτος) και τον εκπαιδευτικό., 2. ανάμεσα στην κυρίαρχη εκπαιδευτική δομή και τους εργαζόμενους γονείς, 3. ανάμεσα στην κυρίαρχη δομή και τους μαθητές 4. ανάμεσα σε καθηγητές και μαθητές. Ουσιαστικά το εκπαιδευτικό σύστημα διαμορφώνεται ως ένα τεράστιο εργοστάσιο, όπου αφεντικά και εργαζόμενοι διατάσσονται σε μία πολύπλοκη πυραμίδα ιεραρχικών σχέσεων εξουσίας, με δύο στόχους: α) την παραγωγή και αναπαραγωγή της σχέσης κεφαλαίου/εργασίας σε τεχνικό, πολιτικό, ιδεολογικό επίπεδο, β) τη διαρκή προσαρμογή του σχολείου - εργοστασίου στα νέα δεδομένα της ελαστικής συσσώρευσης, για την παραγωγή του εμπορεύματος-παιδεία. γ) την αναπαραγωγή άλλων κυρίαρχων ιεραρχικών κοινωνικών σχέσεων (εθνική ιδεολογία, σχέσεις ανάμεσα στα φύλα, σχέση ξένου-ντόπιου εργάτη, μυστικοποίηση της επιστήμης κλπ)

Το πολυνομοσχέδιο της σιδηράς κας Αννούλας του ΠΑΣΟΚ στοχεύει ακριβώς στον καθορισμό των νέων ανταγωνιστικών όρων για τη διασφάλιση των τριών παραπάνω στόχων. Οι άξονες στους οποίους κατευθύνεται είναι οι εξής:

1. η γενίκευση των σχέσεων επισφάλειας μέσα από τη μετατροπή του εκπαιδευτικού σε ελαστικά εργαζόμενο, ο οποίος οφείλει να προσκομίζει διαρκώς πιστοποιητικά επάρκειας στον εργοδότη του.
2. Η εντατικοποίηση της εργασίας στα πλαίσια των σχολικών μονάδων μέσω της γενίκευσης του θεσμού του αναπληρωτή με μειωμένο ωράριο, και τη διεύρυνση των υπερωριών για

τους μόνιμους εκπαιδευτικούς. Παράλληλα επιχειρείται η προσαρμογή του νεοπροσλαμβανόμενου εκπαιδευτικού στις ορέξεις των αφεντικών του, αφού για δύο χρόνια θα υπηρετεί ως δόκιμο μέλος κάτω από την εποπτεία του μέντορα του. Ο στόχος είναι η δημιουργία μίας εργασιακής δύναμης που πειθαρχεί και συμμορφώνεται με τις ιεραρχικές δομές της διοίκησης, εσωτερικεύοντας τον χρυσό κανόνα για την αύξηση της παραγωγικότητας, μέσω της διατήρησης της Τάξης. Στην ίδια λογική προβλέπεται και το πιστοποιητικό διοικητικής ή καθοδηγητικής επάρκειας των υποψήφιων διευθυντών.

3. Τα σχολεία ενσωματώνουν τη διαδικασία της Αυτοαξιολόγησης του έργου τους. Οι εκπαιδευτικοί εμπλέκονται σε τεχνικές αυτο-αξιολόγησης του παραγόμενου αποτελέσματος, σε σχέση με τους διακηρυγμένους από την εκάστοτε κεντρική διοίκηση στόχους. (στους τομείς: Πόρων και διοίκηση της σχολικής μονάδας, εφαρμογή προγράμματος, διαδικασίες του σχολείου, φοίτηση, κλπ) Η αξιολόγηση και ο έλεγχος της εκπαιδευτικής διαδικασίας, θα αφορά ουσιαστικά αποφάσεις που θα λαμβάνονται στα μουχλιασμένα γραφεία των κυρίαρχων, σε επίπεδο περιφέρειας με στόχο την πίεση και προσαρμογή εκπαιδευτικών, εργαζόμενων-γονέων και μαθητών στις γενικότερες αλλαγές που επιχειρούνται στο επίπεδο των σχέσεων ανάμεσα σε κεφάλαιο-κράτος και εργασία.

Από την άλλη πλευρά με το πέρασμα των κρατικών σχολείων στη δομή των δήμων και την παράλληλη υποχρηματοδότηση της εκπαίδευσης, επιτυγχάνεται η σταδιακή μετατροπή τους σε επιχειρήσεις. Στα πλαίσια αυτά η εργασία των εκπαιδευτικών οφείλει να ακολουθεί τη διαδικασία της ελαστικής κεφαλαιοκρατικής συσσώρευσης, κοντολογίς να αποκτήσει τα χαρακτηριστικά της επισφάλειας. Η αλλαγή αυτή όπως είναι λογικό θα οδηγήσει στη δημιουργία σχολείων πολλών ταχυτήτων αναπαράγοντας και διευρύνοντας ουσιαστικά τις ταξικές και κοινωνικές ανισότητες, παράγοντας τους σύγχρονους υπήκοους και μισθωτούς σκλάβους. Έτσι η μετατροπή της μάθησης σε κερδοφόρο για τα αφεντικά εμπόρευμα γενικεύεται.

Οι επιχειρούμενες αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα είναι ένα κομμάτι από το παζλ της αναδιάρθρωσης που επιχειρούν η υπερεθνική αστική τάξη, το ελληνικό κράτος, σε συνεργασία με υπερεθνικούς σχηματισμούς όπως είναι αυτός της ΕΕ και του ΔΝΤ. Το επιβαλλόμενο πρόγραμμα σταθερότητας, διατάσσει την αλλαγή του συσχετισμού δύναμης ανάμεσα στα αφεντικά και τους εργάτες, στα κρατικά και ιδιωτικά κολαστήρια. (Μειώσεις και πάγωμα αποδοχών, κατάργηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και παράλληλη μετατροπή τους σε ατομικές, αύξηση της έμμεσης φορολογίας, αύξηση του ποσοστού των απολύσεων, της ηλικίας συνταξιοδότησης, απελευθέρωση της ενέργειας κλπ). Παράλληλα η διοικητική αναδιάρθρωση του κράτους μέσω του Καλλικράτη, στοχεύει στη συγκέντρωση της δύναμης σε περιφέρειες και γενικές διοικήσεις, δηλαδή στην

κορυφή της πυραμίδας.

Μπροστά στη συνολική ταξική επίθεση των αφεντικών ο κρατικο-γραφειοκρατικός συνδικαλισμός της ΟΛΜΕ δεν πρόκειται να οργανώσει καν τον οικονομικό αγώνα των εκπαιδευτικών. Από την άλλη πλευρά οι δυνάμεις της “παραδοσιακής” Αριστεράς ταλαντεύονται ανάμεσα σε φόρμουλες διαχείρισης της κρατικής και καπιταλιστικής κρίσης και στο επίπεδο της εκπαίδευσης. Για μας κρίνεται πλέον αναγκαία η από τα κάτω οργάνωση των αντιστάσεων μας σε μία κατεύθυνση, που δε θα διαπραγματεύεται με το κράτος το επίπεδο της μίζερια μας, αλλά θα φτιάχνει τις δομές ενός νέου σχολείου ελευθερίας και δημιουργίας.

Η δημιουργία ή η ενίσχυση συνδικαλιστικών κινήσεων όπου ήδη υπάρχουν, που στοχεύουν στην ενίσχυση των άμεσων δημοκρατικών συνελεύσεων του κλάδου, μπορεί να βοηθήσει στην συγκέντρωση της δύναμης των εκπαιδευτικών σε ελευθεριακή ταξική κατεύθυνση σε επίπεδο σχολείου, κοινότητας, δήμου. Οι ελευθεριακές συνδικαλιστικές εκπαιδευτικές κινήσεις θα δρουν άμεσα τόσο στο επίπεδο της μη εφαρμογής των νέων μέτρων, όσο και στο επίπεδο της δημιουργίας ενός άλλου μοντέλου ελευθεριακής μάθησης, με βασικά χαρακτηριστικά την αυτόνομη δημιουργία της προσωπικότητας του μαθητή, την αντιεραρχική αμεσοδημοκρατική λειτουργία της σχολικής κοινότητας (από δασκάλους, μαθητές, γονείς), τη σύνδεση της μάθησης με τις ανάγκες, τα συμφέροντα και τις επιθυμίες της εργατικής τάξης σε κάθε τόπο, την καλλιέργεια της αλληλεγγύης-της αμοιβαίας βοήθειας κλπ.

Όπως είναι λογικό το νέο μοντέλο της ελευθεριακής μάθησης δεν μπορεί να επιβιώσει στα πλαίσια της καπιταλιστικής και ιεραρχικά δομημένης κοινωνίας. Σε αυτό το επίπεδο ο αγώνας των εκπαιδευτικών πρέπει να στοχεύει στη γενίκευση και το συντονισμό όλων των συνδικαλιστικών κινήσεων και σωματείων των εργαζόμενων, σε αμεσοδημοκρατική βάση και αντικαπιταλιστική αντικρατική κατεύθυνση.

Βρισκόμαστε στην αρχή ενός μακροχρόνιου κοινωνικού πολέμου. Ως δημιουργοί δάσκαλοι οφείλουμε να αγωνιστούμε για το σπάσιμο των δεσμών μας, προσφέροντας στους συμμαθητές μας τόσο στο σχολείο όσο και στην κοινωνία το πιο σημαντικό μάθημα: ΑΥΤΟ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.